

Pěvecká a hlasová výchova

Charakteristika

Výuka pěvecké a hlasové výchovy je vedena na základě klasických metod, jejichž cílem je především zdravý a hlasu prospěšný rozvoj hlasových dispozic žáka a dále zvládnutí přirozených pěveckých návyků vedoucích k interpretaci zvoleného repertoáru. Na základě osvojení základů pěvecké techniky, správných pěveckých, dechových i hlasově-hygienických návyků je možné rozšířit s ohledem na zájem a typ hlasu žáka výuku o populární zpěv (zpěv na mikrofon).

Cílem jednotlivých předmětů vyučovaných v rámci tohoto studijního zaměření je:

- získání základů správného a hlasu prospěšného využívání individuálních dispozic
- schopnost interpretace skladeb různých žánrů a slohových období s jejich náležitými znaky, a to na základě vlastního prožitku a osobitého pojetí
- zvládnutí intonačně čistého zpěvu bez doprovodu i s doprovodem různých hudebních nástrojů, či zpěvu v komorních nebo sborových (vícehlasých) uskupeních
- vzbuzení zájmu podělit se s druhými o umělecký zážitek (touha po vlastní prezentaci bez stresu i po společné návštěvě koncertu)
- sebezpoznání svých vlastních schopností (sebehodnocení, sebereflexe) a snaha o jejich maximální možné využití s ohledem na osobitý zájem a charakterový profil žáka (klasický nebo popový zpěv)
- nasměrování žáků k celoživotnímu zájmu o hudbu i jiné umělecké směry a vlastní zdokonalování v interpretaci i celkovém kulturním přehledu.

UČEBNÍ PLÁNY - Základní studium

Studijní zaměření	I. STUPEŇ							II. STUPEŇ			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	1.	2.	3.	4.
Pěvecká a hlasová výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Pěvecký sbor Čmeláčci (nepovinný)	1	1	1								
Pěvecký sbor Motýlek				1	1						
Pěvecký sbor						1	1	1	1	1	1

- Výuku sólového zpěvu v 1. - 5. ročníku možno vyučovat individuálně nebo ve skupince maximálně 2 žáků.
- Komorní zpěv možno absolvovat ve výuce Komorního sboru nebo v jiných vokálně instrumentálních uskupeních školy.

Učební osnovy

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

Žák:

- osvojuje si základní návyky a dovednosti, poznává základní technické prvky
- vnímá správné a přirozené držení těla při zpěvu
- používá hlas v celém svém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly
- dbá pokynů učitele ve smyslu zřetelné a uvolněné výslovnosti (uvolnění dolní čelisti); případné drobné vady výslovnosti řeší
- odstraňuje ve spolupráci s logopedem
- zvládá zpěv s melodickým doprovodem
- cvičí klidné a hluboké dýchání (prodloužený výdech)
- rozeznává a ovládá čistou intonaci
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu, pěstuje paměť
- pracuje s rytmem a melodií, začíná pěstovat hudební představivost
- zvládá zpěv s melodickým i harmonickým doprovodem
- používá hlas ve střední hlasové poloze v rozsahu daném individuálními

1. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- dbá na správné držení těla
- uvědomuje si klidné a hluboké dýchání (dodržení tří fází: nádech, zadržení, výdech)
- dbá na měkké nasazení tónu s jasnou intonační představou
- pracuje s učitelem na uvolnění mluvidel a odstranění případných artikulačních nedostatků (v případě potřeby využívá na doporučení pedagoga konzultaci u logopeda)
- pomocí písní a hlasových cvičení rozvíjí rytmickou, melodickou a tonální paměť a hudební představivost
- zachovává charakter dětského hlasu, jeho lehkost a přirozenost

2. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- uplatňuje správné držení těla, žeberně-brániční dýchání a uvolňování mluvidel – přiměřeně svému věku a fyziologickým možnostem
- postupně rozšiřuje hlasový rozsah
- vnímá melodický a rytmický zápis písně
- zvládá zpěv písně s doprovodem i bez doprovodu
- zpívá jednoduchý dvojhlas
- začíná pracovat s dynamikou a agogikou skladeb

3. ROČNÍK

I. STUPEŇ

Žák:

- důsledně a vědomě dbá na správné držení těla, užívá žeberně-brániční dýchání
- spojuje a zvukově vyrovnává vokály při zachování zásad správné pěvecké výslovnosti
- rozšiřuje dynamické možnosti vlastního zpěvního hlasu
- učí se pracovat s legatem i staccatem v celém svém hlasovém rozsahu
- používá kantilénu bez přepínání sil a při zachování hlasové přirozenosti
- zpívá dvojhlas

4. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá získaných dovedností a soustavně zdokonaluje žeberně-brániční dýchání • dbá na uvědomělé spojování hlavové a hrudní resonance • rozšiřuje a vyrovnává hlasový rozsah dle svých možností • pěstuje hudební paměť a představivost, tvoří plynulou kantilénu • systematicky procvičuje hlasová cvičení v rozsahu durové oktávy a zároveň sestupné stupnice, kombinuje rozložený kvintakord dur i moll do oktávy • zapojuje se do veřejných vystoupení, je schopen zapojit se do komorního zpěvu • je schopen interpretace přiměřeně náročného dvojhlasu 	

5. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • upevňuje a kultivuje získané pěvecké návyky a dovednosti, rozvíjí pěveckou techniku • používá dechovou oporu a spojuje hlavovou a hrudní rezonanci • rozvíjí hlas v celé své hlasové poloze, kombinuje hlasová cvičení v rozsahu oktávy (dur i moll) • poslouchá vokálně instrumentální hudbu a je schopen rozlišení žánrů • zpívá dvojhlasy, případně snadné tříhlasy - je schopen zapojit se do komorního zpěvu • uplatňuje zásady hlasové hygieny dle svých poznatků • vzhledem k předemtačnímu období (u některých žáků) pracuje s hlasem co nejšetrněji, dbá rad učitele, případně foniatra 	

6. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opakuje a zdokonaluje dosud probrané studijní problémy • uvědoměle používá žeburně-bráničního dýchání s dechovou oporou • pracuje na rozšiřování a vyrovnávání hlasového rozsahu a uvědoměle spojování hlavové a hrudní resonance • ovládá plynulou kantilénu s prodlužováním a zdokonalováním dechových frází • je schopen rozlišení žánrů • rozvíjí tvůrčí fantazii, představivost a vědomé čtení notového zápisu • uvědoměle uvolňuje mluvidla • umí interpretovat skladby s mikrofonom, je schopen veřejného vystoupení • uplatňuje se v komorním souboru • poslouchá nahrávky nejrůznějších interpretů a nejrůznějších slohových období a forem • uplatňuje zásady hlasové hygieny 	

7. ROČNÍK	I. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá správný pěvecký postoj, kultivovaná gesta a mimiku • ovládá základy dechové techniky, hlasové kultury a výslovnosti, intonace rytmu a všech hudebně výrazových prostředků • dokáže pohotově a přitom kultivovaně a správně používat svůj hlas • uvědoměle používá dynamiku a rytmické citění (frázování) i agogiku • zvládá nácvič skladeb dle notového zápisu • orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby • je schopen veřejného vystoupení • uplatňuje se v komorních seskupeních • uplatňuje zásady hlasové hygieny <p>Žák ukončí I. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

1. - 2. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s pomocí zvládnuté dechové techniky uvědoměle používá a zdokonaluje pěvecké návyky • zvládá zpěv plynulé kantilény • pracuje na vyrovnávání vokálů a hlasových poloh, dbá na správné uvolnění mluvidel, zřetelnou výslovnost • orientuje se v hudebním zápisu i textu (správné porozumění obsahu, charakteru a stylu studovaných písní) • uvědoměle používá a zdokonaluje dynamické a rytmické cítění (frázování) i agogiku • získává přehled o základní pěvecké literatuře různých slohových období • je schopen vlastního kritického hodnocení poslouchané vokální a vokálně instrumentální hudby • zdokonaluje práci při korepetici, hudební představitosti, při souhře s korepitemem používá prvky originality • je schopen uvědoměle vnímat ostatní hlasy (smysl pro harmonické cítění) • orientuje se v základních pěveckých pojmech • zvládá kultivovaný hudební projev a chování na pódiu, uplatňuje zásady hlasové hygieny 	

3. - 4. ROČNÍK	II. STUPEŇ
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá správnou dechovou techniku a uvědoměle s ní pracuje • používá vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu • zvládá zpěv plynulé kantilény • orientuje se v hudebním zápisu i textu • kultivovaně interpretuje stylově a žánrově správné vokální skladby různých slohových období, používá dynamickou a agogickou • škálu a výraz v souvislosti s charakterem interpretované skladby • samostatně pracuje při korepetici, je schopen se uplatnit ve vícehlasém komorním seskupení • kriticky hodnotí poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu • profiluje se podle svého zájmu a preferencí • má základní znalosti o hlasové hygieně, zná základní pěvecké pojmy <p>Žák ukončí II. stupeň studia komisionální závěrečnou zkouškou nebo absolventským vystoupením.</p>	

Komisionální postupové a závěrečné zkoušky

Přípravná hudební výchova (PHV)	Žák zazpívá 2 písně (lidová, umělá)
--	-------------------------------------

I.stupeň základního studia

1. ročník	Žák zazpívá 3 písně (2 lidové a 1 umělá, nebo 2 umělé a 1 lidová)
2. - 7. ročník	3 skladby odlišného charakteru, z toho jedna lidová píseň
7. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	3 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (sborová)

II.stupeň základního studia

1. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
2. ročník	3 kontrastní skladby různých stylových období
3. ročník	Postupovou zkoušku žáci nevykonávají
4. ročník - Absolventské koncertní vystoupení	4 kontrastní skladby různých stylových období 1 skladba komorní (sborová)